

طلاق عاطفی

و راهکارهای اخلاقی پیشگیری از آن

www.ketab.ir

مجتبی اشرفیان

۱۴۰۰

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

فهرست نویسی پیش از انتشار کتاب: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: اشرفیان، مجتبی، ۱۳۶۶
عنوان و نام پدیدآور	: طلاق عاطفی و راهکارهای اخلاقی پیشنهادی از آن / مجتبی اشرفیان.
مشخصات نشر	: قم: دژپار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۲ص: ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۱۹۵-۷-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۶۲.
موضوع	: اسلام - اخلاق
موضوع	: Islam- ethics
موضوع	: اسلام - طلاق
موضوع	: Islam - Divorce
رده بندی کنگره	: HQ۷۴۳
رده بندی دیویی	: ۳۰۶/۸۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۴۷۷۰۴

طلاق عاطفی و راهکارهای اخلاقی پیشگیری از آن

مؤلف: مجتبی اشرفیان

ناشر: دژبرار

ویراستار: کریم دژبرار

صفحه‌آرا: زهره المورنیا

چاپخانه:

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۴۰۰

قیمت: ۶۵۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۱۹۵-۷-۱

ارتباط با انتشارات: karim.dezhbarar@gmail.com

۰۹۹۱۹۳۴۲۰۱۱ --- ۰۹۱۳۰۶۸۵۴۴۶

فهرست مطالب

مقدمه	۵
-------	---

بخش اول: اهمیت ازدواج و جایگاه تحکیم خانواده در اسلام

فصل اول: اهمیت ازدواج در اسلام	۱۵
۱. تشویق به ازدواج در آیات و روایات	۱۵
۲. فلسفه ازدواج در اسلام	۲۰
۳. فضیلت ازدواج در اسلام	۲۴
الف. محبوبیت ازدواج نزد خداوند	۲۴
ب. ازدواج، پیمانی مقدس	۲۶
ج. ازدواج، فضیلت بخش عبادت‌ها و تکمیل دین	۲۶
د. ازدواج، مایه برکت و موجب خیر	۲۷
ه. ازدواج، سیره‌ی عملی انبیا و اولیای دین	۲۸
جمع بندی	۲۹
فصل دوم: نقش تحکیم خانواده در تعالی اخلاق فردی و اجتماعی	۳۱
۱. اهمیت تحکیم خانواده در رشد اخلاقی فردی	۳۱
الف. حفظ دین و پاسخ به ندای فطری	۳۳
ب. تأمین آرامش و سکون دل	۳۴

- ج. رشد اخلاق اجتماعی در انسان ۳۶
۲. اهمیت خانواده در رشد اخلاق جامعه ۳۸
- الف. حفظ عفت و حیا در جامعه ۴۰
- ب. رشد شخصیت و احساس مسئولیت اجتماعی ۴۱
- ج. محبت و مودت نسبت به همسر و فرزندان ۴۱
- د. پیشگیری از فساد و جرم ۴۲
- ه. پرورش نسل سالم و پاک ۴۳

بخش دوم: عوامل ایجاد طلاق عاطفی

- فصل اول: عامل شناختی ۵۳
۱. عدم شناخت زوجین به نسبت وظایف خود و حقوق متقابل ۵۳
- ۱-۱- حقوق مشترک زوجین ۵۴
- الف. حق مالکیت اقتصادی ۵۴
- ب. حسن معاشرت ۵۵
- ج. آراستگی ظاهر ۵۸
- د. تأمین نیاز جنسی ۵۹
- ه. احترام متقابل ۶۰
- ۲-۱- حقوق اختصاصی زن بر مرد ۶۱
- الف. مهریه ۶۱
- ب. نفقه و مسکن ۶۴
- ج. خوش رفتاری مرد نسبت به زن ۶۶
- د. حق المضاجعه ۶۸
- ۳-۱- حقوق اختصاصی مرد بر زن ۷۰

۷۰	الف. تمکین جنسی
۷۲	ب. اطاعت زن از شوهر
۷۳	د. حفظ منافع و اموال شوهر
۷۳	ه. سرپرستی خانواده
۷۷	فصل دوم: عوامل اخلاقی
۷۷	۱. عدم رعایت تقوای الهی
۸۲	تأثیر تقوا در استحکام خانواده
۸۵	۲. عدم روحیه گذشت و مدارا در زندگی زناشویی
۸۹	۳. خود خواهی، خود برتر بینی و لجاجت
۹۱	۴. عدم رعایت عفت و حیا
۹۳	۵. استفاده غیر منطقی از ابزار روز و فضای مجازی

بخش سوم: راهکارهای اخلاقی پیشگیری از طلاق عاطفی

۱۰۵	فصل اول: نقش زوجین در پیشگیری از طلاق عاطفی
۱۰۵	الف. حسن معاشرت
۱۰۹	ب. سعی در رعایت حقوق همسر
۱۱۵	ج. رعایت عفاف و حجاب
۱۱۹	د. صبر
۱۲۲	ه. پرهیز از کینه توزی
۱۲۲	و. الگو برداری از زندگی بزرگان دینی
۱۲۴	ز. گذشت
۱۲۵	ح. حفظ اسرار و وفاداری
۱۲۷	فصل دوم: نقش اطرافیان در پیشگیری از طلاق عاطفی

مقدمه

ازدواج و تشکیل خانواده مساله‌ای است که در نگاه آموزه‌های اسلامی مورد توجه و تاکید قرار گرفته شد،^۱ مکتب متعالی اسلام ازدواج را وسیله‌ای برای رشد و کمال و بقای دین، تکامل اخلاق، تشکیل نهاد خانواده، تامین سلامت جامعه و دوام و بقای نسل می‌داند و پیروان خود را به تسریع در امر ازدواج دعوت می‌کند و آن را گامی مثبت در انجام مسئولیت عبودی و اجتماعی انسان به شمار می‌آورد. در آیات قرآن درباره انشقاق سخن به میان آمده اما تحت عنوان طلاق عاطفی از آن یاد نشده است زیرا طلاق به معنای رهایی است که در حالی که مشکل و معضل موجود میان زن و مرد طلاق نیست، بلکه نوعی کراهت و ناخشنودی نسبت به یکدیگر و عدم وجود عواطف و محبت است.

خداوند می‌فرماید:

وَعَاثِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا^۲ با زنان به شایستگی و عرف پسندیده معاشرت و رفتار کنید و اگر از آنان خوششان نیامد و کراهت داشتید؛ پس چه بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و خدا در آن، خیر فراوان قرار می‌دهد.

۱. روم/۲۱.

۲. نساء/۱۹.

در این آیه خداوند از رفتار نیکوی زن و شوهر نسبت به یکدیگر سخن گفته است. اصولاً انسان‌ها ممکن است به سبب رفتاری نسبت به هم گراحت یابند؛ هر چند که در آغاز به هم علاقمند باشند. محبت و علاقه، امری عاطفی و قلبی است و می‌تواند با دگرگونی احوال تغییر کند.

عوامل متعددی در پیدایش طلاق عاطفی دخیل است که عمدتاً ناشی از نحوه رفتارهای طرفین نسبت به هم و کاهش عواطف و احساسات یک طرف نسبت به طرف دیگر و عدم ابراز آن می‌شود. در این پدیده شوم خانوادگی همان‌طور که از نامش پیداست زن و شوهر چه بسا از لحاظ مادی و نیازهای زندگی هیچ کمبودی نداشته باشند اما تنها گمشده آنها وجود عاطفه و محبت و صمیمیت و علاقه قلبی به هم دیگر است، به عبارت دیگر در چنین حالتی آن مودت و رحمتی که خداوند به وجود آن در میان زن و شوهر تصریح کرده: «وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً»^۱ با رفتارهای نسنجیده و بی مسئولانه و سهل انگارانه یک طرف یا دو طرف، مورد خدشه قرار می‌گیرد و کمرنگ می‌شود. در چنین وضعیتی می‌گویند گراحت عاطفی یا طلاق عاطفی رخ داده است.

متأسفانه در زمان حاضر که توسعه و تکنولوژی رو به پیشرفت است و بخصوص با پدید آمدن فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، روابط عاطفی زن و شوهر بشدت کمرنگ شده و پدیده طلاق عاطفی درصد قابل توجهی از زوجین را درگیر نموده است و فراگیری آن روز به روز بیشتر می‌شود.

لذا آن گاه که وجود زن و شوهر از احساساتی دلنشین و آرامش بخش خالی می‌شود و دیگر از لحظات با هم بودن، لذت نمی‌برند و از هم بیگانه می‌شوند؛ می‌توان گفت طلاق عاطفی اتفاق افتاده است.